T071 BL 1 (107) Giới Đòi Tiền Y Quá Số Lần Quy Định-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Ma H

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

10-GIÔÙI ÑOØI TIEÀN Y QUAÙ SOÁ LAÀN QUY ÑÒNH Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, Vua Bình-sa coù hai vò Ñaïi thaàn, ngöôøi thöù nhaát laø Ni-ñeà, ngöôøi thöù hai teân laø Baø-lôïi-sa. Vaøo muøa thu, daân chuùng thu hoaïch xong, beøn vaän chuyeån löông thöïc vaøo thaønh. Khi aáy, tuyeát rôi laïnh, hai vò Ñaïi thaàn suy nghó: "Haèng naêm chuùng ta thöôøng môøi thaày Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø veà nhaø cuùng döôøng trai phaïn vaø y phuïc, khoâng bieát hieän giôø hoï ôû ñaâu". Coù ngöôøi noùi: "Hoï ñang ôû taïi thaønh Xaù-veä". Luùc aáy, hai vò Ñaïi thaàn beøn sai söù giaû mang thö vaø taùm traêm ñoàng tieàn cuõ ñeán ñöa cho Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø, vaø daën hoï phaûi mang thö hoài aâm veà baùo laïi. Söù giaû ñi ñeán Tinh xaù Kyø-hoaøn beøn hoûi thaày tri khaùch: "Phoøng cuûa Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ôû ñaâu?". Luùc aáy caùc Tyø-kheo lieàn chæ, noùi: "Phoøng naøy ñaây". Söù giaû lieàn böôùc vaøo phoøng, ñaûnh leã, roài hoûi: "Thaày coù phaûi laø Öu-ba-nan-ñaø khoâng?". Thaày ñaùp: "Phaûi. OÂng muoán hoûi ñieàu gì?" Söù giaû ñaùp: "Hai vò Ñaïi thaàn cuûa Vua Bình-sa laø Ni-ñeà vaø Ba- lôïi-sa sai toâi ñem thö vaø taùm traêm ñoàng tieàn cuõ ñeán thaày, vaø xin thö hoài aâm". Khi aáy, coù Öu-baø-taéc teân Phaùp-döï, Öu-ba-nan-ñaø beøn noùi vôùi oâng ta: "OÂng haõy ñeám xem soá tieàn saém y naøy coù phuø hôïp vôùi laù thö khoâng". OÂng ta beøn ñeám thì thaáy soá tieàn aáy phuø hôïp vôùi thö, lieàn vieát thö phuùc ñaùp vaø sai söù giaû ñem veà. Theá roài, Phaùp-döï ñònh ñi veà, lieàn baïch vôùi Öu-ba-nan-ñaø: "Thöa Toân giaû, tieàn saém y naøy neân ñeå ôû ñaâu?" Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Neân ñeå beân oâng". Öu-baø-taéc beøn mang veà nhaø, nhöng chôø moät ngaøy, hai ngaøy, ba ngaøy maø khoâng thaáy Öu-ba-nan-ñaø ñeán laáy. Vì thaày baän nhieàu vieäc neân queân khoâng ñeán laáy. Khi aáy, trong nhaø Öu-baø-taéc ñang thieáu tieàn, neân oâng möôïn soá tieàn aáy duøng taïm roài sau seõ hoaøn laïi. Môùi vöøa tieâu xong, thì ngay trong ngaøy aáy, Nan-Ñaø baûo Öu-ba-nan-ñaø ñeán ñoøi laïi soá tieàn

saém y. Öu-baø-taéc noùi: "Khi toâi mang tieàn veà nhaø chôø Toân giaû moät ngaøy, hai ngaøy, ba ngaøy maø khoâng thaáy ñeán laáy, nhaân trong nhaø ñang thieáu ít tieàn, neân toâi möôïn duøng taïm roài seõ hoaøn traû laïi". Öu-ba-nan-ñaø lieàn giaän döõ noùi: "OÂng laø ngöôøi khoâng theå gôûi gaám ñöôïc! Ñoù laø tieàn cuûa toâi, vì sao töï tieän söû duïng?" Theá roài, Nan-ñaø noùi vôùi Öu-ba-nan-ñaø: "Vaät aáy khoâng theå ñoøi tröïc tieáp ñöôïc", beøn baùo vôùi quan ñeán baét oâng ta ñi. Khi aáy, daân chuùng thaáy theá, lieàn cheâ traùch ñuû ñieàu, raèng: "Sa-moân Thích töû töï cho mình thaùnh thieän toát ñeïp, theá maø ngöôøi ñaøn-vieät kia thöôøng cung caáp cho hoï, hoï laïi nôõ laøm khoán khoå nhö vaäy ñoù, huoáng gì ngöôøi khaùc. Thaät laø maát heát pheùp taéc Sa-moân, laøm aùc nhö vaäy thì coøn coù ñaïo ñöùc gì nöõa". Öu-ba-nan-ñaø nghe theá laáy laøm xaáu hoå, lieàn thaû oâng ta ñi. Caùc

Tyø-kheo nghe vieäc aáy beøn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: “Öu-ba-nan- ñaø, oâng coù laøm vieäc ñoù thaät chaêng?”. Thaày ñaùp: “Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân”. Phaät beøn khieån traùch Öu-ba-nan-ñaø: “Ñoù laø vieäc aùc. OÂng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän ñeå cheâ traùch söï ña duïc, khen ngôïi thieåu duïc hay sao? Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc. Töø nay trôû ñi Ta khoâng cho pheùp ñeán ñoøi nhö theá nöõa”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä coù Öu-baø-taéc Phaùp-döï thöôøng môøi caùc Tyø-kheo tuaàn töï thoï trai. Ñeán phieân Tyø-kheo ñeán nhaø aáy thoï trai, Phaùp-döï hoûi: “Vì sao khoâng thaáy Öu-ba-nan-ñaø ñeán nhaän laïi tieàn? Khi toâi chöa coù tieàn thì ñoøi moät caùch khaån thieát giöõa moïi ngöôøi, nay toâi coù tieàn thì khoâng thaáy ñeán laáy”. Caùc Tyø-kheo noùi: “Phaät cheá giôùi khoâng ñöôïc ñeán ñoøi”. Phaùp-döï noùi: “Neáu khoâng cho ñoøi thì vì sao khoâng ñeán ñaây ñöùng im laëng, toâi seõ hieåu yù?”. Thaày Tyø-kheo aáy aên xong trôû veà noùi vôùi Caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø- kheo beøn ñem vieäc ñoù ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø- kheo: “OÂng Öu-baø-taéc Phaùp-döï naøy laø keû thoâng minh, coù trí tueä, vaø coù phöông tieän quyeàn bieán. Töø nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo Ba laàn ñeán ñoøi, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi:

“Neáu Vua hay Ñaïi thaàn sai söù giaû mang tieàn saém y ñeán cho Tyø- kheo, roài söù giaû ñeán choã Tyø-kheo noùi: “Toân giaû, ñaây laø tieàn saém y cuûa Vua, cuûa vò Ñaïi thaàn kia ñöa cho Toân giaû, Toân giaû haõy nhaän laáy”. Tyø- kheo naøy neân noùi vôùi söù giaû nhö sau: “Pheùp cuûa caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc nhaän tieàn saém y. Khi naøo ta caàn y thanh tònh (hôïp phaùp), ta seõ töï tay nhaän tieàn ñeå saém y”. Söù giaû neân hoûi Tyø-kheo: “Thöa Toân giaû! coù ngöôøi chöùc söï, thöôøng xöû lyù coâng vieäc cho caùc Tyø-kheo khoâng?”. Tyø- kheo naøy neân chæ cho söù giaû ngöôøi chöùc söï nhö ngöôøi laøm vöôøn hoaëc cö só ôû chuøa, vaø noùi: “Nhöõng ngöôøi ñoù thöôøng hay giuùp vieäc cho caùc Tyø- kheo”. Baáy giôø, söù giaû ñeán choã ngöôøi chöùc söï noùi: “Laønh thay oâng chöùc söï! Soá tieàn saém y nhö theá naøy ñaây duøng ñeå saém y nhö vaäy, nhö vaäy cho Tyø-kheo moã giaùp. Khi naøo Tyø-kheo aáy caàn y ñeán laáy, thì oâng neân ñöa y cho thaày”. Söù giaû naøy töï mình khuyeán duï, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc khuyeán duï xong, trôû laïi choã Tyø-kheo, thöa: “Thöa Toân giaû, ngöôøi chöùc söï maø Toân giaû ñaõ chæ toâi ñaõ ñeán nhôø oâng ta may y cho Toân giaû. Khi naøo Toân giaû caàn y cöù ñeán laáy, oâng ta seõ ñöa y cho Toân giaû”. Thaày Tyø-kheo khi caàn y neân ñeán choã ngöôøi chöùc söï ñoøi y, noùi nhö sau: “Toâi caàn y”. Ñoøi ñeán laàn thöù hai thöù ba cuõng nhö theá. Neáu ñöôïc y thì toát, neáu khoâng ñöôïc thì laïi ñeán tröôùc ngöôøi chöùc söï ñöùng im laëng ñeán laàn thöù tö thöù naêm, thöù saùu, maø ñöôïc y thì toát. Neáu khoâng ñöôïc maø cöù ñeán ñoøi hôn saùu laàn thì khi ñöôïc y, seõ phaïm Ni-taùt-kyø Ba-da-ñeà. Neáu khoâng ñöôïc y, thì hoaëc töï ñi, hoaëc nhôø söù giaû tôùi ngöôøi ñöa tieàn saém

y, noùi nhö sau: “OÂng ñöa tieàn saém y cho Tyø-kheo moã giaùp, nhöng roát cuoäc Tyø-kheo moã giaùp khoâng ñöôïc y. Vaäy oâng haõy ñeán laáy laïi tieàn y keûo bò maát”. Vieäc naøy neân laøm nhö vaäy. GIAÛI THÍCH: - Vua: Nhö ñaõ noùi trong giôùi aên troäm. - Beà toâi cuûa Vua: Keå caû vieân Tieåu laïi bieát troâng coi vieäc quan ñeàu goïi laø beà toâi. - Söù giaû: Hoaëc trai, hoaëc gaùi, hoaëc lôùn, hoaëc nhoû, hoaëc taïi gia, xuaát gia. - Y: Nhö treân ñaõ noùi. - Tieàn saém y: Tieàn, vaøng baïc, chaâu baùu, löu ly, haø boái, san hoâ, hoå phaùch, xaø cöø, maõ naõo, Xích baûo, ñoàng, thieát, baïch laïp, chì v.v... Ñoù goïi laø tieàn saém y. - Ngöôøi laøm vöôøn: Ngöôøi tònh nhaân phuïng söï chuùng Taêng, goïi laø ngöôøi laøm vöôøn. - Öu-baø-taéc: Ngöôøi ñaõ thoï ba quy y, giöõ ñöôïc moät phaàn giôùi, giöõ

ñöôïc moät ít giôùi, giöõ ñöôïc nhieàu giôùi, giöõ ñöôïc giôùi troïn veïn, laøm moät caùch nhuaàn nhuyeãn. Ngöôøi ñöôïc nhö theá goïi laø Öu-baø-taéc. - Noùi ba laàn: Khoâng phaûi chæ trong moät laàn ñi veà, noùi ba lôøi, maø laø ñi veà ñoøi ba laàn, thì goïi laø noùi ba laàn. - Hoaëc boán, naêm, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng: Khoâng phaûi moät laàn ñeán ñöùng im laëng roài trôû veà maø laø saùu laàn ñeán ñöùng im laëng roài trôû veà. Nghóa laø moät laàn töï mình ñeán ñoøi, moät laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, hai laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, ba laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, boán laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, naêm laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, saùu laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Hai laàn töï mình ñeán hoûi, ba laàn töï mình ñeán hoûi cuõng nhö vaäy. Hoaëc laø moät laàn sai söù ñeán ñoøi, moät laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, hai laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, ba laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, boán laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, naêm laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, saùu laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Theá roài, hai laàn sai söù ñeán hoûi, ba laàn sai söù ñeán hoûi cuõng nhö vaäy. Hai laàn töï mình ñeán ñoøi, ba laàn töï mình ñeán hoûi cuõng nhö vaäy. Sai söù ñeán ñoøi, sai söù ñeán ñöùng im laëng ba laàn cuõng nhö vaäy. Nghóa laø ba laàn ñeán ñoøi, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng. Thôøi gian hoaëc hoaõn hoaëc gaáp. Theá naøo laø hoaõn? Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø ñaøn-vieät ñoøi y, hoûi: “Laõo tröôïng ñöa cho toâi soá tieàn saém y”. Roài ñaøn-vieät ñaùp: “Toân giaû, moät thaùng nöõa haõy ñeán”. Tyø-kheo ñôïi ñuû moät thaùng laïi ñeán ñoøi. Neáu ñaøn-vieät laïi noùi: “Moät thaùng nöõa laïi ñeán”. Roài Tyø-kheo ñôïi ñuû moät thaùng laïi ñeán ñoøi. Baáy giôø, ñaøn-vieät laïi noùi: “Toân giaû, moät thaùng nöõa laïi ñeán”. Tyø- kheo ñôïi ñuû moät thaùng laïi ñeán ñoøi. Khi ñaõ qua ba thaùng roài thì khoâng ñöôïc ñeán ñoøi nöõa. Hoaëc hoï noùi: “Nöûa thaùng nöõa ñeán laáy”, thì quaù ba laàn nöûa thaùng, khoâng ñöôïc ñeán ñoøi nöõa. Hoaëc hoï noùi: “Möôøi ngaøy, naêm ngaøy, boán ngaøy, ba ngaøy, hai ngaøy, moät ngaøy, moät choác laùt...” maø quaù ba choác laùt thì khoâng ñöôïc ñeán ñoøi nöõa. Khi Tyø-kheo naøy saùu laàn ñeán ñöùng maø ñaøn-vieät noùi: “Toâi bieát Toân giaû ñeán ñöùng coù yù gì

roài, vaäy moät thaùng nöõa haõy ñeán". Thì Tyø-kheo ñôïi

ñuû moät thaùng seõ ñeán ñöùng im laëng. Cöù nhö vaäy ñuû saùu thaùng ñeán ñöùng im laëng roài thì khoâng ñöôïc ñeán nöõa. Hoaëc hoï noùi: "Nöûa thaùng, möôøi ngaøy, naêm ngaøy, boán ngaøy, ba ngaøy, hai ngaøy, moät ngaøy, trong khoaûnh khaéc". Maø quaù saùu khoaûnh khaéc roài, thì khoâng ñöôïc ñeán ñöùng im laëng nöõa. Theá thì thôøi gian ñöùng im laëng laø bao laâu? Khoaûng thôøi gian aáy baèng thôøi gian moät ngöôøi vaøo phoøng laáy muõ ñoäi leân ñaàu, hoaëc nhö khoaûng thôøi gian khoaùc aùo vaøo, roài ra ñi. Neáu Tyø-kheo taïo phöông tieän hieän ra töôùng traïng baèng caùch caàm y, baùt, tích tröôïng, bình nöôùc, ñi qua nhaø ngöôøi mình ñaõ gôûi tieàn tröôùc kia, roài ngöôøi ñoù hoûi: "Toân giaû ñònh ñi ñaâu vaäy?". Beøn ñaùp: "Ñònh ñi tôùi ngöôøi ñaõ gôûi tieàn tröôùc kia baûo hoï laáy laïi tieàn keûo ñeå maát". Roài ngöôøi nhaän kyù gôûi noùi: "Toâi ñaõ chuaån bò tieàn töø laâu, khoâng caàn phaûi ñeán nöõa". Beøn ñöa tieàn cho Tyø-kheo, maø Tyø-kheo laáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï- ñeà. Nhöng neáu khoâng coù duïng yù maø nhaân ñi ñöôøng ngang qua tröôùc hoï, roài hoï hoûi: "Toân giaû ñònh ñi ñeán ñaâu ñoù". Tyø-kheo ñaùp: "Ñònh ñi tôùi ngöôøi chuû ñaõ ñöa tieàn tröôùc kia baûo hoï laáy laïi tieàn keûo ñeå maát". Roài ngöôøi nhaän kyù gôûi noùi: "Toâi ñaõ chuaån bò tieàn töø laâu, khoûi caàn ñi ñeán nöõa"; beøn ñöa tieàn, maø Tyø-kheo nhaän, thì khoâng coù toäi. Traùi laïi, neáu ngöôøi nhaän kyù gôûi noùi: "Tuøy yù maø ñi. Giaû söû oâng coù xeû thòt toâi ra nhö xeû caây ña la, thì toâi cuõng khoâng ñöa oâng moät ñoàng xu ten", thì baáy giôø Tyø-kheo neân ñeán ngöôøi ñaõ gôûi tieàn baûo hoï laáy laïi tieàn keûo ñeå maát. Neáu nhö ngöôøi chuû ñaõ ñöa tieàn noùi: "Tröôùc ñaây toâi ñaõ cuùng döôøng cho thaày, thaày tuøy phöông tieän maø ñoøi laïi". Khi aáy, Tyø-kheo ñöôïc pheùp laøm nhö tröôùc Ba laàn ñeán ñoøi, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng. Theá neân Ñöùc Theá Toân noùi: "Hoaëc nhaø Vua, hoaëc Ñaïi thaàn ñöa tieàn saém y... cho ñeán chôù ñeå maát. Vieäc aáy neân laøm nhö vaäy". (Heát phaàn ñaàu cuûa Ni-taùt-kyø).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.